

SÕMERU RAAMATUKOGU

2025. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	3
2	Juhtimine ja personal.....	4
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	6
4	Kogude kujundamine	10
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	12
6	Raamatukogu turundus.....	17
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	17

1 Aasta lühikokkuvõte

1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?

Kultuuriministeeriumi raamatukogude kiirendist saadud toetusega hangiti raamatukogudele uusi tehnilisi vahendeid, mis annavad võimaluse pakkuda uusi teenuseid.

Lepna raamatukoguhoidja pälvis raamatukogus läbi viidavate käsitööringide eest nii ETKA Andrase kui Rakvere valla tunnustuse.

1.2 Millised olid tegevused teema-aastatel?

Raamatukoguõõ „Noorte lugemisõõ“ Lepna raamatukogus. Toimus koostöös noortekeskusega ja andis nooretele teadmise raamatukogu võimalustest. Raamatukogutunnis lasteaias räägiti raamatutest ja raamatukogutööst.

1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?

Uusi tegevusi ja teenuseid lisandus tänu kiirendist saadud vahenditele. Lepna raamatukogu pakub nüüd ka õmblusmasinate ja paberilõikurite kasutamise teenust. Külastajate suure käsitööhuvi tõttu avati septembris kolmas käsitööring. Sõmeru raamatukogus saab nüüd kasutada märgipressi, laminaatorit, skannerit ja graafikalauda.

1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?

Eesmärk viia läbi raamatukogude liitmine ja vallaraamatukogu moodustamine täideti. Rakvere Valla Raamatukogu põhimäärus kinnitati volikogu poolt 17.12.2025.

Täideti ka eesmärk täiendada raamatukogude tehnilist varustatust, mis võimaldas pakkuda uusi tegevusi.

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Rahuloluindeks: 97,1. Rahul oldi ruumidega ja hubase keskkonnaga, asjatundliku, abivalmis ning paindliku teenindusega, iseteeninduse võimalustega. Vähesed muudatusettepanekud puudutasid tagastuskasti ja avamisaega.

2 Juhtimine ja personal

KOV-i nimi	1. Elanike arv	2.1 Registrikoodiga raamatukogude arv	2.2 Keskraamatukogude arv	2.3 Haruraamatukogude arv	2.4 Rändraamatukogude arv	2.Kokku (2.2+2.3+2.4)	3.Teeninduspunktid e arv
2024	4608	1	1	1	0	2	1
2025	4564	1	1	1	0	2	1

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

2025. aastal muudatusi ei toimunud. Struktuuris oli Sõmeru raamatukogu, millel oli haruraamatukogu Lepnal. Algatati vallaraamatukogu moodustamise protsessi ja kinnitati Rakvere Valla Raamatukogu põhimäärus.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Raamatukogul on 6-liikmeline nõukogu. 2025. aastal toimus üks koosolek, kus arutati Rakvere valla raamatukogude uue struktuuri moodustamist. Nõukogu otsus sai aluseks vallavalitsusele ja volikogule struktuuri muutuse otsustamisel.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

Raamatukogul ei ole oma arengukava, see on plaanis luua 2026.aastal.

Rakvere valla arengukavas 2019-20235 on raamatukogud eraldi alajaotusena kultuuri all. Arengukavas nähakse ette:

2025 aastal rahvaraamatukogude reformi, raamatukogud viiakse ühtse juhtimise alla.

Tegevusi raamatukoguteenuse paremaks kättesaadavuseks

Investeeringuid raamatukogude digitaristu uuendamiseks ja uute innovaatiliste vahendite soetamiseks.

Raamatukoguhoidjad olid kaasatud arengukava koostamisele.

2.2 Eelarve

Tulud ja kulud	Seisuga 31.12.24 €	Seisuga 31.12.25 €	Muutus %
Tulud kokku	74 730	84 105	11%
Kulud kokku*	73 041	74 316	1,7%
Tööjõukulu**	38 623	40 883	5,8%
Komplekteerimiskulu	17 574	16 941	-3,6%
sh KOV-ilt	8244	8353	1,3%
sh riigilt	9330	8588	-8%
sh KuM-ilt	9330	8588	-8%
Investeeringukulu***	0	0	
sh KOV-ilt	0	0	

sh riigilt	0	0	
sh KuM-ilt	0	0	
Infotehnoloogiakulu	1669	2470	48%

**Kulud kokku ei võrdu alumiste kuluridade summaga*

***Tööjõukulu koosneb palkadest, preemiast, hüvitistest ja muudest rahalistest väljamaksetest personalile koos sinna juurde kuuluvate maksudega.*

****Investeeringukulu alla kuuluvad kulud sõltuvad KOV-ist ja tema investeeringuid reguleerivatest dokumentidest.*

Infotehnoloogia kulu sisaldab projekti raha.

2.2.1 Raamatukogu projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatuse (lõpetatud, käimasolev vms)
Rakvere valla raamatukogud kui koolituskeskused	Kultuuri-ministeerium	1.01.2025 – 31.12.2025	2818,00	6162,00	Lõppenud

Lepna raamatukogusse ostetud õmblusmasinad ja paberlõikurid leiavad kasutust käsitööringides ja võimaldavad läbi viia töötubasid. Sõmeru raamatukogule märgipress koos vajalike toorikutega, laminaator, graafikalaud, skanner ja sülearvuti. Kõik vahendid on kasutajate käsutuses, neid kasutatakse ka vallas toimuvate ühisürituste ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Soodustab ühistarbimist, loovaid tegevusi.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
2	2

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

Raamatukogu koosseisus oli direktor Sõmeru raamatukogus ja raamatukoguhoidja Lepna harukogus. Selles osas muudatusi ei toimunud.

Oktoobri lõpus läks direktor pensionile ja avaliku konkursi korras valiti uus, kes asus tööle novembris.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

Raamatukoguhoidja kutse on mõlemal töötajal varasemalt olemas.

Aruandeaasta jooksul keegi ülikoolis ei õppinud ega kraadi ei omandanud.

2.3.3 Täienduskoolitused

Koolitusteema	Koolituste arv
Juhtimine, sh projektijuhtimine	
Digi- ja meediapädevused	
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	
Klienditeenindus	
Kogude kujundamine ja haldamine	3
Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	1
Kultuur ja kirjandus	3
Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	
Meeskonnatöö ja koostööoskused	1
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	
Teenuste pakkumine ja arendus	2
Terviseedendus, liikumisharrastus	1
Laste- ja noorteteenindus	1

Fookuses oli kirjandus, vaimne tervis, raamatukogu arendamine ja juhtimispsühholoogia. Kirjanduse ülevaated olid kasuks komplekteerimisel ja paremaks lugejateeninduseks. Koolitus ATH- eripäradest aitab paremini mõista nii laste kui täiskasvanud lugejate käitumist. Juhtimispsühholoogia koolitusel saadud teadmised aitavad kaasa heale meeskonna- ja koostööle nii juhina kui koostööpartnerina. Teiste raamatukogu külastamisel saadud kogemused tulevad kasuks raamatukogu ruumi ümberkorraldamisel ja teenuste laiendamisel.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Sõmeru raamatukogu koos Lepna haruraamatukoguga kuuluvad Rakvere valla haldusalasse. Sõmeru raamatukogu asub Rakvere valla keskusehoones, samas majas asuvad vallavalitsus, klubi, päevakeskus, tegutsevad isetegevuringid. Hoone valmis 2010.aastal. Raamatukogul on avarad ja valgusküllased ruumid, mis vastavad kaasaja raamatukogu nõuetele. Kasulikku põrandapinda on 283 m².

Lepna haruraamatukogu asub praegustes ruumides alates 2020.aastast. Raamatukogu asub kortermaja esimesel korrusel ja kasulikku põrandapinda on 245 m². Juurdepääs on tagatud kahelt poolt maja (eraldi kaldteega juurdepääs liikumispuudega kasutajatele). Ruumid on sobivad kogukonnakeskusena tegutsemiseks.

Otsene remondivajadus raamatukogudes praegu puudub. Sõmeru raamatukogus on plaanis muusikaruum muuta kaugtööruumiks, paigutada ümber laste ala ja tekitada sündmuste korraldamise ruum.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogu ruumidele ja teenustele

Ligipääsetavuse aspektid	Jah/ei
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	jah
Raamatukogu kodulehel on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	jah
	Mitmes raamatukogus?
Raamatukokku on paigaldatud taktilised tähised	0
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	1
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	2*
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvaliseabita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	2
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	0
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	1
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	0
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	2
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	0
Muu (nimetada)	

*liikumispuudega inimene vajab abi ukse avamisel

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Väljaannete laenutus	13	1
Kasutajakoolitus	0	0
Digipädevuste alane nõustamine	0	0

Koduteenindus toimus Lepna rk piirkonnas, laenutati peamiselt perioodikat. Sõmeru raamatukogu piirkonnas raamatukoguhoidja koduteenindust ei teinud, teavikuid saadeti soovijatele kohalike inimeste, pereliikmete ja sotsiaaltöötajate kaudu. Teenuse vajadust on plaanis 2026. aastal uuesti hinnata ja vajadusel pakkuma hakata.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Kordade arv	Osavõtjate arv
Sõmeru Lasteaed	1	60
Sõmeru päevakeskus	5	52
Veltsi lasteaed	9	77

Veltsis laenutati raamatuid. Sõmeru lasteaias loeti jõuluhommikul lastele ette jõulujutte. Päevakeskuses tutvustati uusi raamatuid, räägiti kadripäeva kommetest ja Pipi raamatu sünnipäevast.

Raamatukogus müüakse pileteid Sõmeru klubi üritustele.

Inimesed teadvustavad, et raamatukogu poolt pakutavad teenused on kättesaadavad ka väljaspool raamatukogu hoonet ja et need ei seisne üksnes teavikute laenutamises.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogu pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised/infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem URRAM	2
Raamatukogusüsteem RIKS	0
Raamatukogusüsteem Sierra	0
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	1
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	2
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	0
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (24/7)	0
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta/individuaaltööruumi	2
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi	2
Raamatukogu pakub kasutajatele konverentsitehnikat	1
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoniga arvutit (nt koosolekuteks)	1
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	0
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	0
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	0
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	2
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	2
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skannerit ja/või koopiamasinat	2
Raamatukogus saab värviliselt printida	2
Raamatukogus saab kasutada graafikalauda	1
Raamatukogus saab kasutada õmblusmasinaid ja paberlõikureid	1

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

Sõmeru raamatukogule hangiti raamatukogude kiirendist saadud toetusega sülearvuti, mis annab täiendavaid võimalusi ürituste ja koolituste läbiviimiseks, graafikalaud ning uus skanner, mis võimaldab teha väga kvaliteetseid skaneeringuid.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

Sõmeru raamatukogu laenutuskappi tehti 124 raamatupakki. Tagastuskasti kasutati regulaarselt.

Lugejaportaali logiti sisse Sõmerul 5175 korda, Lepnal 1088 ja otsinguid tehti Sõmerul 9860, Lepnal 2184. Tähtaega pikendati Sõmerul 346 ja Lepnal 94 korral. Lugejaks registreerus lugejaportaali kaudu Sõmerul viis inimest ja Lepnal üks.

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Komplekteerimispõhimõtteid kinnitatud ei ole, seda on plaanis teha 2026. vallaraamatukogu moodustamise järel. Komplekteerimisel lähtuti kultuuriministeeriumi „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhendist“ ja „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise korrast“ ning raamatukogu põhimäärusest. Teavikute valikul arvestati ka lugejate eelistustega, kooli lugemisvara nimekirjadega ja sellega, et valik oleks mitmekesine. Samuti valla teoste raamatukogude tellimustega ja sihtrühma olemasoluga. Kogude komplekteerimine käis maakonnaraamatukogu kaudu. Perioodika komplekteeriti ise.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Ringlus:

Lepnal 0,4

Sõmerul 0,6

Kogus on palju seisvat kirjandust, põhjalikum kogude korrastus ja teavikute maha kandmine on plaanis 2026 kevadel. Lepnal on piirkond küll suur, kuid raamatukogu asukoha tõttu ei ole see logistiliselt paljudele kättesaadav, seetõttu on ka ringlus väike.

6,5% Sõmeru laenutustest ja Lepna harukogus 10% oli perioodika laenutused, ajalehti ja ajakirju laenutati palju vanemaealiste poolt. Ka kohalkasutused olid valdavalt perioodika kohapeal lugemine.

Raamatutest laenutati rohkem ilukirjandust – ajaviite- ja krimikirjandust, reisiraamatuid, elulugusid. Vanemad lugejad eelistavad eesti kirjandust ja välismaist ajaviitekirjandust. Populaarsed on raamatud, mis võidavad auhindu või mida kirjanik tutvustamas käib.

Lapsed ja noored loevad peamiselt kooli lugemisnimekirja raamatuid.

Ilu- ja lastekirjandus moodustas kojulaenutustest 75,6% ja Lepnal 74,6%.

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükkis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

2025. a lisandus Sõmeru kogudesse 477 ja Lepnale 333, kokku 768 eksemplari raamatuid. 0,2 raamatut elaniku kohta. Võõrkeelset kirjandust ei komplekteeritud lugejaskonna puudumise tõttu, vajadusel laenutati võõrkeelset, peamiselt venekeelset kirjandust RVL-i vahendusel.

Aasta jooksul lisandus teavikuid:

Sõmerule 534, sellest ilu- ja lastekirjandust 418

Lepnale 354, sellest ilu- ja lastekirjandust 289

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Sõmeru raamatukogusse oli tellitud 6 ajalehte ja 14 ajakirja. Lisaks kultuuriperioodika: LR, Looming, Sirp, Õpetajate Leht, Täheke ja Hea Laps.

Lepna harukogusse oli tellitud 4 nimetust ajalehti ja 16 nimetust ajakirju, neist kolm nimetust kultuuriperioodikat.

Perioodikat, ka ajalehti laenutatakse koju, seda võimalust kasutatakse aktiivselt. Huvi kultuuriperioodika vastu on väike. Lepnal leiavad rohkem kasutust käsitööajakirjad.

Digiväljaannete vastu lugejatel huvi ei ole ja seetõttu ligipääsu ei ole ostetud. Perioodikat loevad vanemad inimesed paberil ja paljudel on endal oma seadmes ligipääs olemas.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

2025. a osteti mänge (Sõmerule 19, Lepnale 5). Auviseid ei komplekteeritud, kuna neid ei laenutata.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Esemeid ei komplekteeritud.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetustena saadi Sõmerule raamatuid 6 ja Lepnale 17, kokku 23 eks. Ajakirju Sõmerule 1. Osakaal kogude juurdekasvust: 2,9%

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

2025. a sügisel viidi läbi inventuur Sõmerul seoses direktori vahetumisega.

Sõmeru kogudest kustutati 516 raamatut. Lisaks veel auviseid ja perioodikat – kokku 592 arvestusüksust.

Lepna kogudest kustutati 553 raamatut. Koos ajakirjadega 573.

Kokku kustutati 1165 arvestusüksust.

2025. aasta lõpus oli kogude suurus:

Sõmerul: 16 948

Lepnal: 12 517

Kokku: 29 465

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Lugejaküsitlust läbi ei viidud, kuna oli üleriigiline rahulolu-uuring ja mitu uuringut aastas oleks liiga palju.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Rahuloluindeks: 97,1

Lepna raamatukogu – hubased ja ilusad ruumid, abivalmis, rõõmsameelne ja pädev teenindaja, RVL-i võimalus, eakatele raamatute koju viimise võimalus.

Raamatukogule võiks rohkem reklaami teha, üritusi võiks rohkem olla, raamatukoguhoidja töö võiks paremini tasustatud olla.

Sõmeru raamatukogu – hea ja kiire teenindus, sõbralik ja asjatundlik töötaja, ilus ja hubane miljöö, laenutuskapi ja tagastuskasti kasutamise võimalus.

Palju kasutamata potentsiaali. Sooviti lauamängude laenutamist, varasemat avamisaega (vallavalitsusega samal ajal).

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

Uusi arvuteid ei hangitud kuid olemasolevatele uuendati tarkavara, paigaldati Windows 11. Arvuteid kasutati vähe, peamiselt printimiseks ja digiallkirjastamiseks, SmartID konto tegemiseks, milleks tihti vajati raamatukoguhoidja abi. Sõmerul kasutati lugejaarvuteid 51 ja Lepnal 33 korral.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

2025. aastal teeninduskorralduses muudatusi ei olnud.

Lepnal saab nüüdsest kasutada tavaõmblusmasinat, overlok ääristusmasinat ja katteõmblusmasinat, elektroonilist ja manuaalset paberilõikurit. Sõmerul märgipressi, graafikalauda, laminaatorit ja skannerit.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2024	Lugejad 2025	Muutus (+/-)
648	619	-29

2025 a oli raamatukogu kasutajaid 14% piirkonna elanikest.

Sõmeru raamatukogu lugejad on peamiselt Sõmeru aleviku ja selle ümbruskonna elanikud, kuid Rakvere linna läheduse tõttu kasutavad paljud tööelised ja õpilased sealset raamatukogu.

Lepna harukogu piirkond on küll suur, kuid raamatukogu oma asukoha tõttu jääb paljude liikumispiirkonnast välja. Peale seda, kui Veltsis suleti algkooli osa, langes laste osa lugejaskonnast.

5.3.4 Külastused

Külastused 2024	Külastused 2025	Muutus (+/-)
8315	8056	-259

Lepna harukogus külastatavus kasvas seoses raamatukogu ruumide kasutamisega.

5.3.5 Laenutused

Laenutused 2024	Laenutused 2025	Muutus (+/-)
17 823	16 576	-1247

Laenutustest oli kohalkasutusi 1495 (9%) ja pikendusi 4610 (28%).

Laenutustes 69% olid ilu- ja lastekirjandus. Võõrkeelse kirjanduse laenutusi oli 227, neist 207 venekeelset kirjandust.

Rakvere valla raamatukogude laenutusaeg on 30 päeva, mistõttu ei ole laenutuste arvud võrreldavad teiste raamatukogudega, kus see on palju lühem. Ühe perekonna kolimine või eaka lugeja lahkumine maapiirkonnas avaldas oma mõju.

5.3.6 MIRKO teenus

Nii Sõmeru kui Lepna on liitunud MIRKO teenusega „Raamatud liikuma“

Sõmerul: Laenutusi 9, neist 5 ilu- ja lastekirjandus.

Lepnal: Laenutusi 26, neist 16 ilu- ja lastekirjandus.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

	RVL välja	RVL sisse
Sõmeru	103	45
Lepna	39	349
Kokku	142	394

RVL toimus peamiselt Uhtna ja Rakvere raamatukoguga, Lepna laenutas peamiselt venekeelset kirjandust Rakvere Raamatukogust. Raamatuid viisid ja töid raamatukoguhoidja ise, kuid kasutati ka teiste raamatukogude ja valla töötajate või tuttavate abi.

5.3.8 Infopäringud

Päringud 2024	Päringud 2025	Muutus (+/-)
------------------	------------------	--------------

184	138	-46
-----	-----	-----

Infopäringud puudutasid peamiselt õppekirjandust, riigi e-teenuseid ja faktipäringuid.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Ei korraldatud

5.3.10 Tasulised teenused

- ☒ Printimine, paljundamine
- ☐ Ruumirent
- ☐ Üritused
- ☒ Materjalikulu (märgipress, laminaator)
- ☒ Õmblusmasinate kasutamine koos koolitusega

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2024	Lug-d 2025	Muutus (+/-)	Külast- d 2024	Külast- d 2025	Muutus (+/-)	Laenut 2024	Laenut 2025	Muutus (+/-)
218	169	-49	2498	1948	-550	1544	1089	-455

Kõik näitajad langesid nii Sõmerul kui Lepnal. Sõmerul on olemas läheduses kool ja lasteaed, kuid suuremal osas aastast lastele raamatukogus eriti midagi ei toimunud, see mõjutas ka arvulisi näitajaid.

2024. aasta sügisest suleti Veltsi Lasteaed-Algkoolis, algkooli osa, tegutsema jäi ainult lasteaed. Raamatukohver käib Veltsi lasteaias edasi, kuid langes nii lapslugejate arv ja ka külastuste arv. Lepna raamatukogu saab laste laenutusi valdavalt väljastpoolt raamatukogu (Veltsi raamatukohver), koolid ja lasteaiad asuvad raamatukogust kaugel, kohalikud lapsed laenutamas ei käi, pigem käivad lapsevanemad lastele raamatuid võtmas. Rakvere linna koolides õpivad lapsed kasutavad ka linna raamatukogu. Lepna raamatukokku jõutakse vaid siis, kui linnaraamatukogus on lugemiseks antud raamatud välja laenutatud. Noortele suunatud üritusi tehakse koostöös Lepna Noortekeskuse juhiga, sest ainult nii on võimalik noored raamatukogu üritustele saada.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste seas lugejauuringut läbi viidud ei ole. Kirjanduse komplekteerimisel lähtuti üldistest komplekteerimis põhimõtetest. Sobiva kirjanduse valimisel oli abiks Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusnimestikud. Osteti ka kooli soovitusliku kirjanduse kordustrükke, et vahetada välja lagunenud raamatuid. Osteti eeskätt eesti lastekirjandust ja valik aimekirjandust. Kogudesse lisandus lastekirjandust 167 eks.

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

Sõmerul toimus kirjanduslik võistlusmäng 5. ja 7. klassile. Lasteaiale viidi läbi teematunde, Põhjamaade raamatukogunädala raames hommikuhämaruses lugemist. Aasta lõpus toimus kaks teematundi Pipi 80 juubeli puhul ja jõulujutuhommik lasteaias. Alustati taas jutuhommikutega väikelastele.

Raamatukoguüö „Noorte lugemisöö“ – ööbimisega raamatukogus toimus esmakordselt koostöös Lepna Noortekeskusega. Lugemisöö üritus oli nutivaba. Ürituse käigus lapsed tegid koos süüa, õppisid toidutegemise tööprotsesse, toidu maitsestamist nii, et kõigile osalejatele toit sobiks, õpiti meelte ja maitsetega taimi tundma, mängiti vanasõnade kokkupanekut - erinevad sõnad tuli sättida õigesse järjekorda nii, et tuntud vanasõnad taas oma „kuju“ leiaksid, loeti ette lõike oma lemmikraamatust. Lapsed jäid üritusega väga rahule ja seetõttu korraldame seda ka järgmisel aastal.

Eesti raamat 120 – Veltsi Lasteaias. Räägiti lastega raamatukogu tööst ja raamatutest. Raamatukoguhoidja viis vaatamiseks kaasa raamatukogus oleva kõige vanema eestikeelse raamatu, mis on 120 aastat vana. Elevust tekitas ka raamatukogu kõige suurem ja kõige väiksem raamat. Ette loeti Kristina Kassi lugusid Eesti naljajuttude ja -salmide kuldraamatust.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Üritused/tegevused 2024	Üritused/tegevused 2025	Muutus (+/-)
47	87	40

Üritused/tegevused	Arv
Info-, meedia- ja digipädevuste alane nõustamine ja juhendamine*	20
Kirjandusega seotud näitused ja väljapanekud	16
Kodulooga seotud sündmused ja väljapanekud	1
Kontserdid või muusikasündmused	1
Kunsti- või käsitöönäitused	3
Lugejamängud ja -võistlused	2
Lugejate kohtumised kirjanike ja kirjandustegelastega, muud kirjandussündmused	2
Üldharivad loengud ja töötoad	40
Lastele ja noortele suunatud üritused	6

Kirjanduse- ja muusikaõhtu „Saladuste salakamber“ Kristina Ruder ja Tarmo Selteriga
Kohtumine luuletaja Laur Lomperiga

Näitus „Mets on vend. Ruuben Lambur: ma räägin seda, mis oli“ Ruuben Lambur skulptuuri avamisel

Infotund M. Simkiniga „Näpunäited ja nipid istutamiseks ja külvamiseks“

Regulaarselt toimuvad Kille Kruuvi kunstistuudio õpilaste näitused.

Lepnal toimus käsitööring, mida viib läbi raamatukoguhoidja, 38 korda. Noortega valmistati kevadpühadeks lauakaunistusi.

Lepna raamatukogu ruume kasutavad aktiivselt korteriühistud koosolekute läbiviimiseks, veel kasutatakse ruume tööalasteks kohtumisteks, toimuvad joogatrenn ja käsitööringid. Raamatukogus suleti juulist Omniva postipunkt.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2024	Koolitused 2025	Muutus (+/-)
22	25	3

Kasutajakoolitused olid 7 kl 5.kl õpilastele raamatukogu kogude kasutamise, teavikute ja küsimustele vastuste leidmise kohta.

Individuaalkoolitused olid interneti ja e-teenuste kasutamise koolitused täiskasvanutele.

Täiskasvanutele toimus aiandusteemaline infotund „Näpunäited ja nipid istutamiseks ja külvamiseks“.

5.5.2 Koostööpartnerid

- Sõmeru raamatukogu paikneb samas hoones vallavalitsuse, klubi ja päevakeskusega ning koostöö on hea kõigi asjaosalistega nii sündmuste planeerimisel, läbi viimisel kui muudes organisatsioonilistes küsimustes.
- Sõmeru Põhikool, Lea Salumets ja Kristel Viira – raamatukogutunnid õpilastele
- Sõmeru lasteaed, Külli Hallik-Vilu – raamatukogutunnid lastele
- Veltsi Lasteaed- Algkool – raamatute laenutamine ja lasteüritused
- Lepna noortekeskus - noorteüritused
- Kille Kruuv – kunstistuudio kunstinäitused
- Teised valla raamatukogud – ürituste planeerimine, reklaami jagamine, RVL
- Rakvere Raamatukogu – erialased täienduskoolitused, RVL

6 Raamatukogu turundus

6.1 Turunduskanalid

- ☒ Raamatukogu koduleht
- ☒ KOV-i koduleht
- ☒ Sotsiaalmeedia (nimetada kanalid, nt Facebook, Instagram, TikTok, Youtube jne)
- ☐ Raadio
- ☐ Televisioon
- ☒ Ajalehed, ajakirjad
- ☒ Välireklaam (nt plakatid, ekraanid)
- ☐ Muud (nimetada)

Tasulist reklaami kasutanud ei ole.

Nii Sõmeru kui Lepna raamatukogul on oma FB leht, mille kaudu kajastatakse raamatukogu tegemisi ja edastatakse infot. Sõmeru raamatukogul on ka Instagrami konto. Sündmuseid reklaamitakse ka välireklaamina plakatitel ning vallalehes Rakvere Valla Sõnumid. Vahetu suhtlemine külastajatega on kõige tõhusam.

Raamatukogude andmed, teenused ja dokumendid on valla raamatukogude ühisel veebilehel.

6.2 Väljaannete publitseerimine

Väljaandeid ei publitseeritud. Raamatukoguhoidjad kirjutasid vallalehte raamatusoovitusi.

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

- Alates 2026. a 1. jaanuarist on kõik kolm valla raamatukogu ühendatud Rakvere Valla Raamatukoguks ja Sõmeru raamatukogu jääb valla keskraamatukogus. See oli ka 2025. a eesmärgiks. 2026. a üheks eesmärgiks on asutuse ja ühise meeskonna töö käivitamine, ühiste eesmärkide püstitamine ning arengukava koostamine.
- Sõmeru raamatukogu ruumilahenduse muudatuste projekti välja töötamine
- Teenuste laiendamine koostöös lasteasutuste ja külaseltsidega.
- Töö kogudega, et suurendada nende kasutamist.
- Lepna raamatukogu 100-nda ja Sõmeru raamatukogu 75-nda juubeli tähistamine erinevate tegevustega.

Lea Leht mets
Direktor